

Til medlemmene av kontrollutvalet på Fedje

Knarvik 29.05.2019

MØTE I KONTROLLUTVALET

Stad: Møterommet, Fleirbrukshallen

Tidspunkt: **Onsdag 05.06.19 kl 09.00 – 12.00**

I samråd med leiar er der sett opp følgjande saksliste:

09/19	Godkjenning av innkalling og saksliste
10/19	Godkjenning av møteutskrift frå sist møte 06.03.2019
11/19	Skriv og meldingar: • Rapport til eigarane av NHR IKS og IHR • Endringar - Forskrift for kontrollutval- og revisjon
12/19	Nordhordland Revisjon IKS - Engasjementsbrev – Fedje kommune
13/19	Oppdragsansvarleg revisor sin uavhengighet i forhold til Fedje kommune, revisjon av årsrekneskap 2018
14/19	Årsmelding og rekneskap 2018 – uttale frå kontrollutvalet
15/19	Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske utval
16/19	Eventuelt

Med vennleg helsing

Erling Walderhaug (s)
Leiar kontrollutvalet Fedje

Tonje Husum Aarland
Sekretariat

Kopi: Nordhordland Revisjon IKS
Fedje kommune v/ Ordførar og rådmann

KONTROLLUTVALET FOR FEDJE KOMMUNE MØTEUTSKRIFT

Møtedato 06.03.2019
Stad: Fleirbrukshallen, møterommet
Kl.: 09.00 – 10.40
Tilstade: Erling Walderhaug (leiar), Inger Steinsbø og 1 vara Toril Moldøen
Innkalla: Rådmann Nils Moldøen (til sak 05/19)
Personalleiar og leiar fellestenester Dagrun Gunnarson (til sak 05/19)
Revisjon: Janne Eraker og Tonje Husum Aarland
Sekretær: Bent Gunnar Næss
Forfall: Anna Marit Storemark (nestleiar) og 1 vara Toril Moldøen hadde ikkje høve til å møte

.....

01/19 Godkjenning av innkalling og saksliste

Behandling i møte:

Framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste er godkjent.

Samrøystes vedtak:

Innkalling og saksliste er godkjent.

02/19 Godkjenning av møteutskrift frå sist møte

Saksvedlegg:

Møteutskrift frå møte 07.11.18

Behandling i møte:

Framlegg til vedtak:

Møteprotokoll frå 07.11.18 er godkjend

Samrøystes vedtak:

Møteprotokoll frå 12.09.18 er godkjend

03/19 Skriv og meldingar

- Kontrollrapport 2018 vedkomande skatteoppkrevjarfunksjonen for Fedje kommune, 05.02.19
- Miljøretta helsevern - tilsyn etter ”Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.” ved Fedje skule, 28.12.18 og kommunen sitt svar i epostane 25.02.19 og 19.02.19 Statsbudsjettet for 2019 – kommuneopplegget – brev frå fylkesmannen 08.10.18

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek skriv og meldingar til orientering

Behandling i møte:

Rådmann gjorde greie for korleis rapporten frå miljøretta helsevern blir følgt opp og dialogen som er med miljøretta helsevern.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek skriv og meldingar til orientering

04/19 Nordhordland Revisjon – orientering ved ny revisjonssjef

Saksvedlegg:

Saksopplysningar:

Ny revisjonssjef Janne Eraker i Nordhordland Revisjon IKS var invitert til møtet. Ho orienterte om ulike saker og svarte på spørsmål frå kontrollutvalet

Behandling i møte:

Revisjonssjefen orienterte mellom anna om:

- Bakgrunn og tidlegare jobberfaring
- Utdanning
- Det vert jobba med å sjå på ein mogleg samanslåing med Indre Hordaland Revisjon – kan bli realisert i løpet av 2019

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet takkar for informasjon og tek den til orientering.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet takkar for informasjon og tek den til vitande.

05/19 Forvaltningsrevisjonsrapport - Offentlegheit og innsyn, Fedje kommune

Saksvedlegg:

Nordhordland Revisjon IKS, 25.02.2019

Forvaltningsrevisjon – Offentlegheit og innsyn, Fedje kommune

Høyringsvar frå Fedje kommune 21.02.2019

Saksopplysningar / vurderingar:

Forvaltningsprosjektet er utført på bakgrunn i plan for forvaltningsrevisjon godkjent av kommunestyret i sak 008/17. Kontrollutvalet har bestilt prosjektet i møte 30.05.17 sak 16/17. Den bestillinga er følgt opp vidare i møte 12.09.17 sak 23/18 og møte 12.09.18 sak 24/18.

Samandrag av rapporten

Problemstillingar og gjennomføring:

Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Offentlegheit og innsyn» er utført på bakgrunn av bestillinga frå kontrollutvalet i Fedje kommune, jf. sak 24/18, 12.09.2018. Prosjektet har hatt som føremål å undersøkje om kommunen har etablert eit hensiktsmessig system for journal- og arkivarbeid, og for å ivareta retten til innsyn i offentlege dokument.

Revisjonen har undersøkt følgjande problemstillingar:

1. Har kommunen eit hensiktsmessig system for journal- og arkivarbeid?
2. Har kommunen eit hensiktsmessig system for å ivareta innsynsrett i offentlege dokument?

Forvaltningsrevisjonsprosjektet vart starta med oppstartsmøte 17.10.2018 med administrasjonen, og relevante dokumenter vart henta inn for analyse. Revisjonen gjorde datainnsamling november og desember 2018, og siste stikkprøve vart gjort februar 2019. Det er primært nytta dokumentanalyse og intervju for å samle inn data. Datagrunnlaget vart gjennomgått i avslutningsmøte med administrasjonen 13.02.2019.

Konklusjon og tilrådingar

Revisjonen vurderer at Fedje kommune, ut i frå dei utleia revisjonskriteria, har eit hensiktsmessig system for journal- og arkivarbeid og for å ivareta innsynsrett i offentlege dokument. Systema byggjer på skriftlege og munnlege rutiner, men revisjonen vurderer at kommunen i større grad bør skriftleggjere rutinane og retningslinjer. I avslutningsmøtet vart det opplyst om at kommunen har skriftleggjort fleire rutinar januar 2019.

Revisjonen tilrår at Fedje kommune:

- oppdaterer arkivplanen slik at den følgjer lovkrava om innhald
- vurderer å utarbeide rutine for jamleg gjennomgang av felles skrivereglar for å sikre riktig journalføring
- vurderer å utarbeide skriftleggjere retningslinjer for førehandsklassifisering og bruk av IP for journalposter i kommunen sin postjournal
- vurderer å skriftleggjere ansvar og oppgåver for handsaming av innsynskrav og innsynsvurderingar

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet sluttar seg til revisjonen sine konklusjonar og tilrådingar.

Kontrollutvalet viser til rådmann sitt høyringssvar og er positiv til at rådmann allereie er i gong med tiltak og rår til at rådmannen føl opp forvaltningsrapporten sine tilrådingar vidare.

Kontrollutvalet rår til at revisjon vert invitert til neste kommunestyremøte for å orientere om rapporten.

Framlegg til vedtak i kommunestyret:

Kommunestyret sluttar seg til revisjonen sine konklusjonar og tilrådingar.

Kommunestyret ber rådmannen følgje opp forvaltningsrapporten sine tilrådingar.

Innan 1. oktober 2019 vert rådmannen beden om å kome med ei tilbakemelding til kommunestyret om korleis tilrådingane i rapporten vert/skal følgjast opp.

Behandling i møte:

Revisjonen presenterte rapporten i møte. Kontrollutvalet stilte spørsmål som vart besvart i møte av revisjonen og administrasjon. Administrasjon gjorde greie for rutineane, opplæring og arbeidet med arkiv.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet sluttar seg til revisjonen sine konklusjonar og tilrådingar.

Kontrollutvalet viser til rådmann sitt høyringssvar og er positiv til at rådmann allereie er i gong med tiltak og rår til at rådmannen føl opp forvaltningsrapporten sine tilrådingar vidare.

Kontrollutvalet rår til at revisjon vert invitert til neste kommunestyremøte for å orientere om rapporten.

Framlegg til vedtak i kommunestyret:

Kommunestyret sluttar seg til revisjonen sine konklusjonar og tilrådingar.

Kommunestyret ber rådmannen følgje opp forvaltningsrapporten sine tilrådingar.

Innan 1. oktober 2019 vert rådmannen beden om å kome med ei tilbakemelding til kommunestyret om korleis tilrådingane i rapporten vert/skal følgjast opp.

06/19 Årsmelding kontrollutvalet - 2018

Saksvedlegg:

Framlegg til årsmelding for kontrollutvalet

Saksopplysningar:

Sekretariatet har laga framlegg til årsmelding for kontrollutvalet sitt arbeid i 2018. Årsmeldinga skal gå som eigen rapport til kommunestyret for slik å synleggjere arbeidet til kontrollutvalet i året som er gått.

Behandling i møte:

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet vedtek årsmeldinga for 2018 slik den ligg føre / med dei endringar som vart gjort i møte.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet vedtek årsmeldinga for 2018 slik den ligg føre / med dei endringar som vart gjort i møte.

07/19 Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske utval

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet har ingen merknadar til møtebøker frå politiske utval.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet har ingen merknadar til møteprotokollar frå politiske utval.

08/19 Eventuelt

Behandling i møte:

Det vart stilt spørsmål om kriterier og vilkår for utleige av leilighet som pleie og omsorg disponerer til personar som jobbar i periodar på Fedje kommune. Det vart tatt opp at ein bør ha eit system som sikrar likebehandling.

Rådmann ønskjer å følgje opp saka. Kontrollutvalet ber om at rådmann gir ein tilbakemelding til korleis denne saka vert følgt opp i neste møte.

Det vart stilt spørsmål til kommunestyresak 62/18 – pendlartilskott. Det vart peika på at trekk i pendlartilskottet bør gjerast klarare korleis det skal praktiserast. Det står også at pendlartilskottet skal handsamast av kommunestyret i budsjetthandsaminga. I saka til kommunestyret går det ikkje fram den konkrete satsen. Kontrollutvalet tilrår at kommunestyret ved handsaming av pendlartilskott vedtek den konkrete satsen årleg i budsjetthandsaminga.

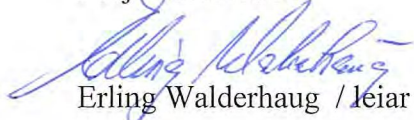
Samrøystes vedtak:

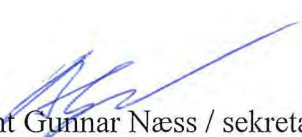
Neste møte i kontrollutvalet er 27.05.2019 kl. 09.00.

Saker til neste møte:

- Rekneskap og årsmelding for 2018

Fedje 06.03.2019

Erling Walderhaug / leiar

Bent Gunnar Næss / sekretær

RAPPORT TIL EIGARANE

01.04-2019

Indre Hordaland Revisjonsdistrikt

NORDHORDLAND
Revisjon IKS

Til representantskapet i NHR IKS v/ leiar Ø. Oddekalv

ordføraren i Eidfjord, Anved Joan Tvelt

ordføraren i Jondal, Jon Larsgard

ordføraren i Odda, Roald Aga Haug

ordføraren i Ullensvang, Solfrid Borge

ordføraren i Ulvik, Hans Petter Thorbjørnsen

ordføraren i Voss, Hans-Erik Ringkjøb

Kopi:

Ordførarane i NHR IKS

Kontrollutvala

Utgreiing av samanslåing av IHR og NHR IKS

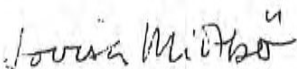
Statusrapport til eigarane per 01.04.2019

Vi viser til vedtak i eigarmøtet 03.01.2019 for eigarane av NHR IKS og IHR.

Vedlagt følgjer statusrapport til eigarane om arbeidet med samanslåing av IHR og NHR IKS.

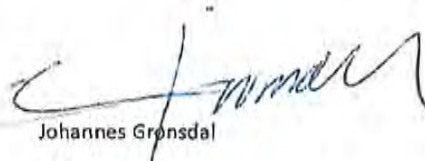
Vi tek gjerne mot attendemeldingar og spørsmål.

Med venleg helsing,

Lovisa Midtbø

styreleiar NHR IKS

Johannes Grønsdal

styreleiar IHR

Janne Eraker

revisjonssjef NHR IKS

Elin Bye

revisjonssjef IHR

Utgreiing av samanslåing av IHR og NHR-IKS

Statusrapport til eigarane pr. 01.04.2019

Bakgrunn:

Kommunesektoren endrar seg raskt med nye krav til tenesteproduksjon og teknologisk utvikling. Saman med endringar og auka konkurranse i bransjen, medfører dette auka krav til fagleg kompetanse og effektiv bruk av verktøy og metodikk i revisjonseiningane.

I Hordaland er det no to kommunale revisjonsselskap, IHR og NHR-IKS. Desse selskapa har over tid hatt god kontakt og tett samarbeid. Begge selskapa blir påverka av kommunereforma og har behov for å utvikla seg for å møte nye utfordringar. Ordførarane frå eigarkommunane i Nordhordland og Voss/Hardanger hadde møte i Bergen 3. jan. 2019 der dei drøfta framtida for kommunal revisjon i Hordaland og korleis ein best kan sikra ein kommunal revisjon i eigen regi som har solid kompetanse, god kapasitet og leverer revisjonstenester med høg kvalitet og til konkurransedyktig pris til eigarkommunane. Det vart gjort vedtak om å greia ut ei samanslåing av dei to kommunale revisjonsselskapa i Hordaland til eit selskap.

Det vart gjort slikt samrøystes vedtak:

1. Eigarkommunane ynskjer at det blir utgreidd å samle IHR og NHR til eit interkommunalt selskap.
2. Eigarane pålegg styra i IHR og NHR å ver prosesseigarar i utgreiingsfasen. Styra i IHR og NHR etablerer ei arbeidsgruppe som utarbeider prosessplan og utfører utgreiingsarbeidet.
3. Utgreiinga må konkretisera korleis ny organisering kan gi ei framtidsretta revisjonsverksemd der effektivitet og fagleg kvalitet kan utviklast.
4. IHR og NHR eig i dag kvart sitt aksjeselskap som er godkjend revisjonsselskap og kan levere rekneskap- og revisjonstenester til verksemdar som fylgjer rekneskapslova. Dette gir høve til betre ressursutnytting, styrkjer økonomien og verksemdene blir meir attraktive for arbeidssøkjjarar. Utgreiinga må syna korleis denne aktiviteten kan bli samordna og vidareført, til dømes gjennom felles fusjonert aksjeselskap.
5. Representantskapet i NHR-IKS og ordførarane i IHR er referansegruppe for utgreiingsarbeidet.
6. NHR og IHR rapporterer til referansegruppene innan 1. april

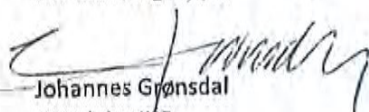
Kva er gjort?

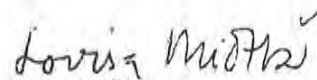
1. Oppstartsmøte mellom leiinga i dei to selskapa.
Styreleiar og revisjonssjef frå begge selskapa møttest på Voss 09.01.2019 og drøfta oppgåva med utgreiingsarbeidet. Kapasitet, utfordringar og arbeidsdeling var sentrale tema. Utgreiingsarbeidet kjem midt i den travlaste tida for dei tilsette. Det er viktig med god koordinering. Møtet konkluderte med at styret i begge selskapa først måtte styrebehandla dette oppdraget og vedta representantar til arbeidsgruppa.
2. Styrebehandling
Utgreiingsarbeidet vart etter dette styrebehandla i dei to selskapa. Styra i IHR og NHR er prosesseigarar i utgreiingsfasen og det vart utnemnd medlemmer til ei arbeidsgruppe som skal stå for utgreiingsarbeidet. Arbeidet er starta opp, og dette er første rapport til referansegruppene omframdrift og prosessplan. Arbeidsgruppa er denne:
Frå IHR: styreleiar Johannes Grønndal, dagleg leiar/revisjonssjef Elin Bye, styremedlem Bjørg Djukastein
Frå NHR: styreleiar NHR IKS Lovisa Midtbø, styreleiar NHR AS Jorund Stellberg og dagleg leiar/revisjonssjef Janne Eraker
3. Aktivitet i arbeidsgruppa.
Arbeidsgruppa har hatt kontinuerleg kontakt, gjennomført 2 møte, utarbeidd framlegg til intensjonsavtale og førebudd handsaming av intensjonsavtalen i begge styra. Den vedtekne intensjonsavtalen ligg ved.
4. Vidareføring av dei to aksjeselskapa.
Utgreiingsarbeidet skal også syna korleis denne aktiviteten kan bli samordna og vidareført, til dømes gjennom felles fusjonert aksjeselskap. Etter arbeidsgruppa si vurdering så er fusjon av dei to aksjeselskapa teknisk sett ei ryddig oppgåve med klare lovkrav til prosessen. Den sentrale utfordringa her, er konkurransen i marknaden om oppdrag. Ut frå dei erfaringane selskapa har frå tidlegare anbodsrundar, hadde me behov for å drøfta dette med ekstern kompetanse. Representantar frå arbeidsgruppa og frå dei tilsette fekk eit møte med dagleg leiar Hogne Haktorson og seniorrådgjevar Roald Breistein i Sekretariatet for kontrollutval i Hordaland fylkeskommune. Dei gav oss ein orientering om status i kommunal revisjon i Hordaland og ein gjennomgang av kvalitetskriteria som har vist seg avgjerande ved tidlegar anbodsrundar. Møtet ga nyttig informasjon og faglege innspel for det vidare arbeidet med aksjeselskapa.
5. Informasjon og medverknad for dei tilsette.
Alle tilsette er orientert om utgreiingsarbeidet og arbeidsgruppa har fått positive reaksjonar og gode innspel frå dei på ei mogleg samanslåing. Begge selskapa har personalpolitikk i tråd med lov og avtaleverk for offentleg sektor og har sine pensjonsforpliktingar i KLP, dette gjer ei samanslåing mindre komplisert. Arbeidsgruppa vil leggja opp ein dag (truleg i første delen av mai) der alle tilsette kan samlast og arbeida med faglege og personalmessige spørsmål som må avklarast før arbeidsgruppa utformar endelege framlegg til løysingar.

6. Informasjon til og medverknad frå eigarane. Arbeidsgruppa satsar på å gje kontinuerleg informasjon til elgarane, med første rapport pr. 01.04.2019. I tillegg til politisk leiling er kontrollutvala særleg viktige å nå. Representantar frå arbeidsgruppa vil også delta i aktuelle møte for å orientera og svara på spørsmål når kommunane ønskjer det.
7. I tillegg til eigen kompetanse er det etablert kontakt med KS Advokat. Arbeidsgruppa vil nytta dei som ekstern kompetanse for drøfting og avklaring av spørsmål under arbeidet og for juridisk kvalitetssikring før utgreiinga blir ferdigstilt og lagt fram for styra og kommunane.
8. Kostnader for utgreiingsarbeidet.
Arbeidet er så langt utført innanfor vedtekne budsjett i selskapa. Det vil bli ekstra utgifter til ekstern kompetanse, utforming av framlegg til styringsdokument for eit nytt selskap og arbeidsgruppa sine møte og reiser. Intensjonsavtalen legg til grunn at desse kostnadene skal delast likt på dei to selskapa. Budsjett for dette er ikkje endeleg avklara, arbeidsgruppa vil koma attende med informasjon til eigarane når kostnadene med juridisk hjelp er klar. Med så stor eigeninnsats som no blir lagt ned, meiner vi å ha god kontroll på å halda kostnadene nede. Arbeidsgruppa har sik framdriftsplan:
9. Framdriftsplan.
Det hastar med å avklara denne saka. Endringane i kommunestruktur skjer med verknadstidspunkt 01.01.2020, og det er viktig at status for revisjonsselskapa er vedteken før dette. Tidshorisonen for utgreiingsarbeidet er derfor lagt inn som siste punkt i Intensjons-avtalen som begge styra har handsama. Der står «*Eit nytt revisjonsselskap skal vedtakast i dei enkelte kommunestyra. Ein tek sikte på at denne saka skal handsamast i eigarkommunane tidleg på hausten 2019 slik at selskapet kan tilby tenester frå 01.01.2020.*» Arbeidsgruppa vil arbeida vidare med sikte på å ferdigstilla si utgreiing så tidleg som råd er og seinast innan 31.mai.

Knarvik/Voss 26.03.2019

For arbeidsgruppa:

Johannes Grønsdal
styreleiar IMR

Lovisa Midtbø
styreleiar NHR IKS

Liste over vedlegg:

1. Framlegg til Intensjonsavtale
2. Referat frå eigarmøte i Bergen 03.01.2019 med deltakarliste
3. Protokoll frå styremøte i NHR IKS, Handsaming av intensjonsavtale
4. Protokoll frå styremøte i IHR, Handsaming av intensjonsavtale

INTENSJONSAVTALE

Bakgrunn og føremål

Føremålet med avtalen er samanslåing av Indre Hordaland Revisjon, org.nr. 971 543 124 (IHR) og Nordhordland Revisjon IKS, org.nr. 971 361 433 (NHR) til eit interkommunalt revisjonsselskap.

Denne intensjonsavtalen er utarbeidd på bakgrunn av vedtak og føringar frå felles eigarmøte for dei to selskapa 3.januar 2019. (Vedlegg 1, Referat og deltakarliste frå eigarmøte 03.01.2019)

Kommunesektoren og kommunal revisjon er i rask endring og utvikling. Det er samstundes store endringar i kommunestrukturen. Likeeins ser vi på nasjonalt nivå ei markant strukturendring mot større og meir robuste kommunale revisjonseiningar. Nye krav til tenesteproduksjon, teknologisk utvikling og auka konkurranse medfører fokus på fagleg kompetanse, spesialkompetanse og effektiv bruk av verktøy og metodikk i revisjonseiningane.

Føremålet med å slå saman IHR og NHR til eit interkommunalt selskap er:

- Å etablere eit større interkommunalt revisjonsselskap som er meir robust og konkurransedyktig
- Å vidareutvikle vår ekspertise på kommunal revisjon og gje høve til breiare og spissare kompetanseutvikling.
- Å vere tidsriktig i teknologisk utvikling i tråd med behova i kommunane og den faglege utviklinga i bransjen.
- Å gje selskapet fagleg, administrativ og driftsmessig gevinst.
- Å danne eit selskap som vil vera betre rusta ved samanslåing med andre selskap, t d i det nye fylket

Organisering

Det er ynskjeleg å nytte ei selskapsform der organisering, roller og eigarstyring er velkjent for kommunane. Ei slik organisering kan vere interkommunalt selskap (IKS). Denne selskapsforma vert nytta av 2/3 av kommunale revisjonseiningar i dag, inkludert NHR. Grunnlaget for eigarstyring i eit IKS er selskapsavtalen, som blir vedteken i kvart kommunestyre. Denne inneheld styrande og lovmessige rammer for selskapet. Styra i NHR og IHR vil primært utgreie samanslåing til eit IKS. I Trøndelag er den

kommunale revisjonen no organisert som eit samvirkeforetak. Kunnskap om deira erfaringar kan gje grunnlag for å vurdere andre aktuelle organisasjonsformer på eit seinare tidspunkt. Likeeins kan samarbeid etter Kommuneleova §27 vurderast.

Lokalisering

Selskapet skal vera lokalisert på Voss og i Knarvik. Lokal kunnskap, tilknyting og tilgjengelegheit er viktig for å yta gode tenester til kommunane. Selskapet skal bidra til lokale kompetansearbeidsplassar. Ny teknologi vil gje rom for utstrakt samarbeid mellom dei to kontora i forhold til tenester levert til eigarkommunane.

Prosess

Samanslåing av IHR og NHR må ha god forankring hjå eigarkommunane. Ein vil leggja stor vekt på kommunikasjon med eigarane i dei to einingane.

- Styra i IHR og NHR er prosesseigarar i utgreiingsfasen og har sett ned ei arbeidsgruppe (Vedlegg 2)
- Arbeidsgruppa har utarbeidd intensjonsavtale som er handsama og vedteken i styra. (Vedlegg 3)
- Dei tilsette er informert og involvert i utgreiingsarbeidet
- Det må belysast korleis ny organisering kan gi ei framtidsretta revisjonsverksemd der effektivitet og fagleg kvalitet kan utviklast. Andre moment gjeld til dømes arbeidsforhold og pensjon. Det er viktig at tilsette sine synspunkt kjem fram i denne fasen
- Styra i IHR og NHR må utarbeide og vedta framdriftsplan for den vidare prosessen, samt stille naudsynte ressursar for å sikre framgang i samsvar med føremålet; samanslåing av IHR og NHR
- Før utgreiinga blir ferdigstilt og lagt fram for styra til endeleg handsaming, vil ein nytte ekstern kompetanse, KS Advokat, for juridisk kvalitetssikring
- Kontrollutvala vil bli orientert om framdrifta i prosessen undervegs

Anna verksemd

IHR og NHR eig i dag kvart sitt aksjeselskap som er godkjende revisjonsselskap og kan levere rekneskap- og revisjonstenester til alle typer verksemdar. Dette gir høve til betre ressursutnytting og verksemdene blir meir attraktive for arbeidssøkjarar. Kunnskap og erfaring innan rekneskapslova og revisorlova har ein positiv fagleg effekt, også med verknad for revisjon av kommunale rekneskap. Arbeidsgruppa skal også utgreie samanslåing og vidareføring av denne aktiviteten til dømes gjennom felles fusjonert aksjeselskap.

Ansvar og økonomi

Direkte driftskostnader ved samanslåingsprosessen skal fordelast likt på dei to einingane. Partane har teieplikt om interne forhold hjå revisjonseiningane som kjem fram under prosessen.

Intensjonsavtalen er ikkje bindande for partane og ein kan tre ut av denne med skriftleg melding til den andre part utan at dette medfører økonomisk ansvar utover fordeling av påkomne kostnader etter denne avtalen. Det kan ikkje rettast søksmål mot den andre parten med grunnlag i denne intensjonsavtalen.

Ved uttreden har begge einingane rett til å gjere nytte av dei prosjekt/system som er utvikla og finansiert under denne avtalen.

Tidshorisont

Eit nytt revisjonsselskap skal vedtakast i dei enkelte kommunestyra. Ein tek sikte på at denne saka skal handsamast av eigarkommunane tidleg på hausten 2019 slik at selskapet kan tilby tenester frå 01.01.2020.

Knarvik/Voss , 26. mars 2019.

Nordhordland revisjon IKS
Indre Hordaland revisjonsdistrikt

Referat frå eigarmøte Bergen 3. jan 2019

Leiar i representantskapet for NHR-IKS, Øyvind H. Oddekav, leia møtet. Han ynskte velkomen og orienterte om bakgrunnen for møtet.

Johannes Grønsdal, styreleiar i IHR og Lovisa Midtbø, styreleiar i NHR orienterte om utviklinga i kommunale revisjonseiningar og status i IHR og NHR.

Kommunesektoren endrar seg raskt med nye krav til tenesteproduksjon og teknologisk utvikling. Saman med endringar og auka konkurranse i bransjen, medfører dette auka krav til fagleg kompetanse og effektiv bruk av verktøy og metodikk i revisjonseiningane. Større revisjonseiningar og samarbeidskonstellasjonar gir større fagmiljø, og gjev høve til breiare og spissare kompetanse. Samstundes vil større einingar kunne gje administrativ og driftsmessig gevinst. Utviklinga mot større meir robuste kommunale revisjonseiningar er tydeleg og synleg både nasjonalt og lokalt, og det er fleire pågåande og ferdigstilte prosessar.

I Hordaland er det no to kommunale revisjonsselskap, IHR og NHR-IKS. Desse selskapa har over tid hatt god kontakt og aukande samarbeid. Ordførarane frå eigarkommunane har på møte i Bergen 3. jan. 2019 drøfta framtida for kommunal revisjon i Hordaland og korleis ein best kan sikra ein kommunal revisjon i eigen regi som har solid kompetanse, god kapasitet og leverer revisjonstenester med høg kvalitet og til konkurransedyktig pris til eigarkommunane.

Saka vart drøfta, og det var semje om at ein må greia ut ei samanslåing av dei to kommunale revisjonsselskapa i Hordaland.

Samrøystes vedtak:

1. Eigarkommunane ynskjer at det blir utgreidd å samle IHR og NHR til eit interkommunalt selskap.
2. Eigarane pålegg styra i IHR og NHR å ver prosesseigarar i utgreiingsfasen. Styra i IHR og NHR etablerer ei arbeidsgruppe som utarbeider prosessplan og utfører utgreiingsarbeidet.
3. Utgreiinga må konkretisera korleis ny organisering kan gi ei framtidsretta revisjonsverksemd der effektivitet og fagleg kvalitet kan utviklast.
4. IHR og NHR eig i dag kvart sitt aksjeselskap som er godkjend revisjonsselskap og kan levere rekneskap- og revisjonstenester til verksemdar som fylgjer rekneskapslova. Dette gir høve til betre ressursutnytting, styrkjer økonomien og verksemdene blir meir attraktive for arbeidssøkjjarar. Utgreiinga må syna korleis denne aktiviteten kan bli samordna og vidareført, til dømes gjennom felles fusjonert aksjeselskap.
5. Representantskapet i NHR-IKS og ordførarane i IHR er referansegruppe for utgreiingsarbeidet.
6. NHR og IHR rapporterer til referansegruppene innan 1. april

Deltakarar eigarmøte NHR IKS og IHR i Bergen 3.januar 2019

Øyvind H. Oddekalv	Meland kommune
Nils Moldøen	Fedje kommune
Jon Larsgard	Jondal kommune
Anved Johan Tveit	Eidfjord kommune
Solfrid Borge	Ullensvang kommune
Tom Kristian Thorsen	Modalen kommune
Jo Tømmerbakke	Modalen kommune
Ingvild Hjelmtveit	Osterøy kommune
Liv Løvik	Austrheim kommune
Jarle Skeidsvoll	Osterøy kommune
Jon Askeland	Radøy kommune
Jostein Eitrheim	Hardangerrådet
Thore Hopperstad	Ulvik herad
Hans Petter Thorbjørnsen	Ulvik herad
Rune Heradstveit	NUI
Per Lerøy	Austrheim kommune
Geir Underhaug	Eidfjord kommune
Arild M Steine	Voss herad
Hans-Erik Ringkjøb	Voss herad
Ole- Jørgen Jondahl	Ullensvang kommune
Karstein Totland	Masfjorden kommune
Johannes Grønsdal	Styreleiar IHR
Lovisa Midtbø	Styreleiar NHR

STYRET FOR NORDHORDLAND REVISJON IKS

MØTEUTSKRIFT STYRET

Møtedato: 26.mars 2019
Kl: 13:30
Stad: Nordhordland Revisjon IKS, møterom
Desse møtte: Lovisa Midtbø (leiar), Magne Rifsgård (nestleiar), Olav Steinar
Namtvædt, Reidar Hjertås (1.vara)
Møteleiar: Lovisa Midtbø
Forfall: Margrethe Riple Ådland, Vilgerd Storset Husa
I tillegg møtte: Jorund Stellberg (Styreleder Nordhordland Revisjon AS), Revisjonssjef
Janne Eraker, Ragnhild Kartveit Høyland (tilsette sin representant)

SAKSLISTE:

Sak 06/19 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste.

Samrøystes vedtak:

Det var ingen merknad til møteinnkalling og sakliste

Sak 07/19 Godkjenning av møteutskrift frå 21.01.19.

Samrøystes vedtak:

Møteutskrift 21.01.19 vart godkjent

Sak 08/19 Meldingar og orientering.
o Orientering om drift og aktuelle saker

Samrøystes vedtak:

Styret tek meldingar til etterretning.

Sak 09/19: Intensjonsavtale for samanslåingsprosessen med IHR

Sakstilfang:

- Intensjonsavtale
- Statusrapport til eigarkommunane i IHR og NHR-IKS pr 1. april

Bakgrunn

Eigarmøtet i IHR og NHR-IKS 3. januar 2019 vedtok å greia ut samanslåing av dei to selskapa. Oppdraget har vore handsama i styret for IHR og NHR-IKS og begge styra har

peika ut representantar til ei arbeidsgruppe. Arbeidsgruppa er etablert, og vil i tråd med føringane frå eigarane leggja fram ein statusrapport om utgreiingsarbeidet pr.1. april. Arbeidsgruppa har funne det nyttig å utarbeida ein intensjonsavtale som formulerer målsetting, rammer og prosess for utgreiingsarbeidet. Arbeidsgruppa rapporterer til styra i dei to selskapa. Intensjonsavtalen vert med dette lagt fram til handsaming. Intensjonsavtalen som no ligg føre, tar utgangspunkt i utviklinga innan kommunal revisjon og formulerer føremålet med å slå saman dei to selskapa. Avtalen skal vera retningsgjevande for det vidare utgreiingsarbeidet om organisering og lokalisering i eit nytt interkommunalt selskap. Prosess og tidsramme fram til vedtak i eigarkommunane er lagt inn. Avtalen avklarar forpliktingar vedrørande ansvar og økonomi mellom dei to selskapa.

Vurderingar

Innhaldet i intensjonsavtalen er i tråd med synspunkta som tidlegare har vore drøfta i styret i NHR-IKS, seinast i styremøte 21.01.2019 der våre representantar til arbeidsgruppa vart valde. Det har vore gode drøftingar og stor semje om innhaldet i intensjonsavtalen i arbeidsgruppa og ein har fått positive attendemeldingar frå dei tilsette. Intensjonsavtalen gjev er eit godt grunnlag for å fullføra utgreiingsarbeidet.

Framlegg til vedtak:

Intensjonsavtale for samanslåing av Indre Hordaland Revisjon, org.nr. 971 543 124 (IHR) og Nordhordland Revisjon IKS, org.nr. 971 361 433 (NHR) til eit interkommunalt revisjonsselskap vert godkjent.

Samrøystes vedtak:

Intensjonsavtale for samanslåing av Indre Hordaland Revisjon, org.nr. 971 543 124 (IHR) og Nordhordland Revisjon IKS, org.nr. 971 361 433 (NHR) til eit interkommunalt revisjonsselskap, og rapporten til eigarane vart samrøystes vedteke.

Sak 10/19   Eventuelt

Neste ordinære styremøte i følgje møteplan er 06.05.2019.

Knarvik, 26.03.2019

Lovisa Midtbø

Lovisa Midtbø
Styreleiar

Magne Rifsgård

Magne Rifsgård
Nestleiar

Reidar Hjertås

Reidar Hjertås

Olav Steinar Namtvedt
Olav Steinar Namtvedt

Janne Eraker
Janne Eraker

Kopi: Ordfører/rådmenn i Nordhordland Revisjon IKS, revisor

PROTOKOLL FRÅ STYREMØTE 25.03.2019

Møte vart halde i Vangsgata 30 på Voss, måndag 25.mars kl. 17.30 til kl. 19.45.

Til stades var:

Johannes Grønsdal	Styreleiar		5750 Odda
Björg Djukastein	Nestleiar		5700 Voss
Knut Grinde	Medlem		5700 Voss
Øystein Pugerud	Medlem	Meldt frafall	5777 Grimo
Anne Lise Bleie	Medlem	Meldt frafall	5783 Eidfjord
Anders Kristoffer Oppheim	Medlem		5730 Ulvik
Liv Sollesnes	Medlem	Meldt frafall	5627 Jondal
Arne Gilbakken	Repr. tilsette		
Varamedlemmer			
Bjørn Vivelid			5750 Odda
Knut Olav Nestås			5700 Voss
Nina Jakobsen Bakketun			5700 Voss
Eli T. Utne Lillevik		Meldt frafall	5780 Kinsarvik
Liv Bente S. Rokne		Meldt frafall	5783 Eidfjord
Einar Langballe			5730 Ulvik
Audun Bergh Seiness		Meldt frafall	5627 Jondal
Gudrun Marie Helleve	Repr.tilsette		

Björg Djukastein forlot møte etter sak 13/19.

Møtesekretær

Elin Bye, dagleg leiar IHR

Indre Hordaland Revisjonsdistrikt

Protokoll

Saksbehandlar	Styre, råd, utval	Sak nr. Arkivnr.	Møte dato	Sidenr.
EB	Styret	10/19	25.03.2019	Side 1 av 1

SAK 1/19   GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE.

Vedlegg 10/19

Innkalling til møte 25. mars 2019

Vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

Indre Hordaland Revisjonsdistrikt

Protokoll

Saksbehandlar	Styre, råd, utval	Sak nr. Arkivnr.	Møte dato	Sidenr.
EB	Styret	11/19	25.03.2019	Side 1 av 1

11/19 Godkjenning av møteprotokoll frå møte 21. februar 2019

Vedlegg 11/19

Protokoll frå møte 21.februar 2019

Vedtak:

Protokoll frå styremøte 21.februar 2019 vert vedteken slik den ligg føre.

Protokoll

Saksbehandlar	Styre, råd, utval	Sak nr. Arkivnr.	Møte dato	Sidenr.
EB	Styret	12/19	25.03.2019	Side 1 av 1

12/19 Utkast til intensjonsavtale IHR og NHR

Eigarmøtet i IHR og NHR-IKS 3. januar 2019 vedtok å greia ut samanslåing av dei to selskapa. Oppdraget har vore handsama i styret for IHR og NHR-IKS og begge styra har peika ut representantar til ei arbeidsgruppe. Arbeidsgruppa er etablert, og vil i tråd med føringane frå eigarane leggja fram ein statusrapport om utgreiingsarbeidet pr.1. april.

Arbeidsgruppa har funne det nyttig å utarbeida ein intensjonsavtale som formulerer målsetting, rammer og prosess for utgreiingsarbeidet. Arbeidsgruppa rapporterer til styra i dei to selskapa. Intensjonsavtalen vert med dette lagt fram til handsaming.

Intensjonsavtalen som no ligg føre, tar utgangspunkt i utviklinga innan kommunal revisjon og formulerer føremålet med å slå saman dei to selskapa. Avtalen skal vera retningsgjevande for det vidare utgreiingsarbeidet om organisering og lokalisering i eit nytt interkommunalt selskap. Prosess og tidsramme fram til vedtak i eigarkommunane er lagt inn. Avtalen avklarar forpliktingar vedrørande ansvar og økonomi mellom dei to selskapa.

Vurderingar

Innhaldet i intensjonsavtalen er i tråd med synspunkta som tidlegare har vore drøfta i styret i IHR, seinast i styremøte 21.02.2019 der våre representantar til arbeidsgruppa vart valde. Det har vore gode drøftingar og stor semje om innhaldet i intensjonsavtalen i arbeidsgruppa og ein har fått positive attendemeldingar frå dei tilsette. Intensjonsavtalen gjev er eit godt grunnlag for å fullføra utgreiingsarbeidet.

Vedlegg 12/19

Utkast til intensjonsavtale mellom IHR og NHR

Vedtak:

Intensjonsavtale for samanslåing av Indre Hordaland Revisjonsdistrikt, org.nr. 971 543 124 (IHR) og Nordhordland Revisjon IKS, org.nr. 971 361 433 (NHR) til eit interkommunalt revisjonsselskap vert godkjent med dei innspela som er kome til.

Indre Hordaland Revisjonsdistrikt

Protokoll

Saksbehandlar	Styre, råd, utval	Sak nr. Arkivnr.	Møte dato	Sidenr.
EB	Styret	13/19	25.03.2019	Side 1 av 1

13/19 Utkast til utgreiing av samanslåing IHR og NHR

I eigarmøte 3.januar 2019 vart det vedteke at IHR og NHR skal sette ned arbeidsgruppe som skal utarbeida prosessplan og utgreiing av korleis ein bør gå fram for å forene dei to attverande kommunale revisjonsselskapa i Hordaland.

Styreleiar for NHR har utarbeidd eit utkast til utgreiing som ligg ved. Utgreiinga syner kva som er gjort til no, og framdriftsplan på samanslåing.

Vedlegg 13/19

Utgreiing av samanslåing av IHR og NHR

Vedtak:

Innhaldet i utgreiinga er gjennomgått og godkjent. Utgreiinga vert oversendt eigarkommunane og kontrollutvala til informasjon.

Indre Hordaland Revisjonsdistrikt

Protokoll

Saksbehandlar	Styre, råd, utval	Sak nr. Arkivnr.	Møte dato	Sidenr.
EB	Styret	14/19	25.03.2019	Side 1 av 1

14/19 Ymse

Tilsette sin representant i styret tok opp tema om kva rettar tilsette har i noverande selskap i forhold til eigarkommunane ved endring i drift og organisering av IHR.

Vedtak:

Problemstillinga vert tatt med i vurderingane i samband med samanslåing IHR og NHR.

Til kontrollutvalget i Fedje kommune

Engasjementsbrev – Fedje kommune

1. Innledning

Nordhordland Revisjon IKS har revidert Fedje kommune siden 1995. Revisjonen består av forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet (og foretaksregnskapene). Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget, slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

2. Revisjonen – formål og innhold

Kommuneloven har blant annet følgende bestemmelser om revisjonen i § 78:

1. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
2. Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Ledelsenes ansvar

I henhold til kommuneloven er det kommunens administrasjonssjef som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er gjenstand for betryggende kontroll. Det er også administrasjonssjefens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning i kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller m.v. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunen og forvaltningen blir forsvarlig revidert. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjoner basert på en overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse.

Forvaltningsrevisjon

I henhold til forskrift om revisjon osv. § 7 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c) regelverket etterleves,
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt.

Innenfor forvaltningsrevisjon av kommuner er det NKRF som er det standardsettende organ. Grunnlaget og bakgrunnen for den enkelte forvaltningsrevisjon vil være beskrevet ved rapporteringen av den enkelte revisjon, slik at denne oppgaven ikke blir beskrevet ytterligere i dette brevet. Se for øvrig nærmere om rapportering under eget avsnitt.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor er Janne Eraker.

Regnskapsrevisjon

Når det gjelder regnskapsrevisjon vil grunnlaget for vårt arbeid i mindre grad være omtalt ved avrapportering, slik at vi her bruker noe mer plass på å beskrive vårt arbeid og grunnlaget for dette.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Janne Eraker.

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave som revisor for kommunen å vurdere og avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om hvorvidt årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene stemmer med regulert beløp.

Vi kontrollerer også om opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Videre er det vår oppgave å vurdere om kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Årsregnskapet skal iht. forskriften være avlagt av administrasjonssjefen innen 15. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Administrasjonssjefens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll.

Generelt vil en effektiv intern kontroll (kommunens egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid vil for en stor del være avhengig av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere

skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som er relevante for revisjonen av årsregnskapet og som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Andre uttalelser og kontrollhandlinger

Vår revisjon vil også omfatte de kontrollhandlinger som er nødvendige for å attestere følgeskriv til lønns- og trekkoppgavene og de terminvise krav etter den kommunale ordningen for momskompensasjon. Vi utfører også kontroll av tilskudd som er gitt for å finansiere særskilte oppgaver (særattestasjoner), der det er krav eller ønske om revisors attestasjon. Våre kontroller utføres i tråd med oppdragsgivers anvisninger og aktuell standard for attestasjonsoppdrag.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Dette følger av kommunelovens § 78, nr 7. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

4. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det.

Kontrollutvalget skal sørge for at plan for forvaltningsrevisjon blir utarbeidet og innstille til kommunestyret, som vedtar planen. Forvaltningsrevisjoner rapporteres til kontrollutvalget i form av egne rapporter.

Regnskapsrevisjonens innhold avhenger av revisjonsstandarder, intern kontroll og revisors skjønn. Kontrollutvalgets oppgave er å påse at kommunen har en tilstrekkelig revisjon. For å sikre kontrollutvalget informasjon om regnskapsrevisjonen vil det i tillegg til revisjonsberetningen redegjøres for status i arbeidet ved årlige rapporter om årsregnskapet. Kontrollutvalget vil bli orientert om revisjonsstrategien så tidlig som mulig i revisjonsåret.

Etter en endring i offentleglova § 5 annet ledd, som trådte i kraft 1. januar 2015, kan offentlig innsyn i foreløpige revisjonsrapporter utsettes inntil den endelige rapporten er oversendt kontrollutvalget. Endringen innebærer ikke en innsnevring i selve innsynsretten i revisjonsrapporter; det er kun tidspunktet for når innsyn kan kreves som er endret.

Misligheter

Revisor skal iht forskriftens § 3, gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av innberetningen til administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til administrasjonssjefen. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til revisjonsforskriften § 4, 2 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

1. Mangler ved plikten til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.
2. Feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen.
3. Misligheter.
4. Feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet.
5. Manglende redegjørelse for vesentlige avvik mellom beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap og regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå.
6. Begrunnelse for manglende underskrift ved bekreftelser overfor offentlige myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift.
7. Begrunnelse for å si fra seg oppdrag etter § 16.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv. Disse uttalelsene vil innhentes fra administrasjonen.

5. Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen,

Nordhordland Revisjon IKS

Janne Eraker

Revisjonssjef

Til kontrollutvalget

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Fedje kommune, revisjon av årsregnskapet 2018

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jmfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.

- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Nordhordland Revisjon IKS og Nordhordland Revisjon AS.</i>
Pkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Fedje kommune deltar i med unntak av Nordhordland Revisjon IKS og Nordhordland Revisjon AS.</i>
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Fedje kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Fedje kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>

Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Masfjorden kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Masfjorden kommune.</i>
Pkt 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Isdalstø, 19.03.2019
Nordhordland Revisjon IKS

Janne Eraker
Oppdragsansvarlig revisor

Til kommunestyret i Fedje kommune

Kopi:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Administrasjonssjefen

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Administrasjonssjefen har ikkje avlagt eit årsrekneskap og årsmelding for Fedje kommune for regnskapsåret 2018 innan den frist som følg av forskrift om årsrekneskap og årsmelding. Vi har fylgjeleg ikkje vore i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innan fristen for å avgi revisjonsmelding 15. april, jf. forskrift om revisjon § 5.

Denne revisjonsmeldinga vil bli trekt tilbake når vi har fått tid til å gjennomføre dei revisjonshandlingar vi finn nødvendig for å bekrefte årsrekneskapen.

Isdalstø, 15.04.2019

Nordhordland Revisjon IKS

Janne Eraker

Revisjonssjef